
GOSPODINE, KAMO DA IDEMO?

/Novi katekizam za odrasle/

**Izdavač: Biskupska Konferen-
cija Italije /CEI/**

Najnovije inicijative na planu katehizacije u Italiji bilježe u posljednjoj deceniji nemale rezultate. Pet katekizama je već obuhvatilo gotovo sve važnije etape naviještanja vjere prilagođene različitim uzrastima /predškolska, školska djeca, predadolescenti, mladi i odrasli/. Najnoviji katekizam pod naslovom "Gospodine, kamo da idemo?" namijenjen je odraslima. Pojavljuje se kao početak novih tendencija u katehetskom pastoralu. To je svojevrsan sažetak dosadašnjeg iskustva i ujedno najava novih traganja u predstojećem desetljeću. Katekizam promovira zauzetost za dozrije-

recenzije i prikazi

vanje kršćaninove vjere i njezino ukorjenjenje u zajednici, tako da djeluje kao komponirana sinteza istina vjere i kršćanskog života. Oslonac i snaga su u Evanđelju (sinoptici), ključna veza je tradicionalni "poklad vjere" a životno događanje unutar Crkve. U velikoj mjeri su uvažene činjenice: kulturni ambijent, način izražavanja i problematika suvremenog čovjeka, što ovu knjigu vjere na karakterističan način smješta i u društvene, pa čak i geografske okvire tipične za talijansko područje. Autori se ovdje obraćaju onima koji žele produbiti, osmisliti i zrelije živjeti svoju vjeru. Budući pak da odrasli nisu samo pojedinci zaokupljeni osobnom dimenzijom vjere nego su upućeni i na druge, katekizam im nudi dragocjene smjernice kao odgojiteljima, tj. prenosiocima vjerskog is-

kustva bilo da se ono vrši u obiteljima ili kad u vjeri poučavaju i odgajaju kao katehete. Tako se sadržaji prenose na grupe, zajednice i mjesnu Crkvu.

O opsegu katekizma govore dovoljno njegovih 600 stranica, o temeljitosti podatak da je plod desetogodišnjeg rada, o stručnosti činjenica da je prošao pet redakcija i dva nacionalna savjetovanja. Po osnovnom usmjerenju postavljen je kristocentrično i trinitarno – "u Kristu po Duhu k Ocu". Okviri u kojima se razvija pouka jest Kraljevstvo Božje naviješteno po Isusu Kristu. Krist je središte i cilj pouke. Tu orijentaciju u velikoj mjeri naznačuje i sam naslov koji postavlja pitanje: "Gospodine, kamo da idemo?" Iz konteksta se zna da je tu i odgovor – ostati uz Život vječni. Radi se, dakle, o tome da

se današnjem čovjeku ponudi životni plan i da ga se usmjeri putem Isusa Krista. Put je to spoznaje Istine, prepoznavanja i utvrđivanja pravog životnog cilja, a napose prilika za rast u vjeri koja je egzistencijalno uporište osobe i komunikacija zdravih ljudskih odnosa u društvu.

Glede metode, autorima se već od početka nametala prokušana i dobro razrađena metoda atropološkog tipa. U cijelosti je zastupljena u Holandskom katekizmu koji je uzeo čovjeka i njegovu konkretnu stvarnost za polazište navještaju vjere; no, kako je ona imala i svoje nedostatke, posebno s obzirom na opasnost jednostranosti, bila je zanemarena. Izabran je put direktnog komuniciranja s Kristom kojega se postupno otkriva u Evanđelju, zatim suočavanje vlastite životne uvjetovanosti s evandeoskim navještajem da bi se potom prosljedilo tradicionalnim iskustvom Crkve i njezina učiteljstva. Dozrijevanje vjere ostvaruje se logikom: Krist, upoznat kao objavitelj Oca i kao u punini ostvareni čovjek, postaje program kršćaninova životnog ostvarenja. Silom njegova Duha kršćanin imitira posvjedočeno sinovstvo tako da situacije Isusova života postaju prospekti vlastitog hoda. Drugim riječima: Evanđelje je uzorak po kojem se vjernik suobličuje Kristu izgrađujući u sebi novog čovjeka.

Sadržaj katekizma za odrasle sačinjavaju tri osnovne cjeline:

- U ime Isusa Krista
- U jedinstvu Duha Svetoga
- K tebi, Oče Svemogući

U ime Isusa Krista (prvi dio) predstavlja navještaj spasenja koji Krist objavljuje svijetu kao istinu u put života (Dinamika Riječi). Oslonac za katehezu u ovom dijelu jesu Evanđelja (sinoptici). Prezentacija riječi i djela Isusa Krista djeluje kao dokaz blizine Kraljevstva nebeskog na zemlji. Ono propovijedano postaje vidljivo utjelovljeno među ljudima. Vrhunac i puninu objave svjedoči Krist smrću i uskrsnućem ucjepljujući tako dinamiku Života u ljudsku povijest snažno i neizbrisivo kao princip pobjede nad zlom, u konačnici pobjede nad samom smrću.

U jedinstvu Duha Svetoga (drugi dio). Ovdje je u prvom planu Crkva, oživotvorena i pokrenuta djelotvornom snagom Duha Svetoga. Njezina je zadaća da promovira sveukupnost i univerzalnost navještenog spasenja. Riječju, sakramentima i djelima milosrđa ona utjelovljuje Krista u svijet ostvarajući njegovo kraljevstvo kao predokus vječne slave prema kojoj vodi čovječanstvo u granicama prostora i vremena. Ona je učiteljica i promicatelj misterija Isusa Krista koji ulazeći u čovjeka podiže njegovu stvarnost na razinu nadnaravnoga.

K tebi, Oče Svemogući (treći dio). Vjera, utjelovljena u životu Crkve jest neprestani hod k punini i konačnom ostvarenju. Krist prisutni ima

ponovno doći i sve uzdići k sebi, tj. k Ocu. Predvođena Duhom Svetim, Crkva prolazi taj put na kojem se zbiva dinamika odgovora na objavljenu Riječ, prisutna i vidljiva u kršćanski kreativnom suživotu s Kristom i svijetom; s Kristom kao polazištem i sa svijetom prema kojemu je upravljena kao misionar spasenja. Vjera u Crkvi postaje ljubav da bi na taj način pokristovila zemaljske stvarnosti i vrednote svijeta.

Nije bez značenja a ni suvišno spomenuti da je u cijeloj zamisli ovog katekizma namjerno apostrofirana činjenica Kraljevstva nebeskog. Ova ideja je u neku ruku logički nastavak onog što je Krist htio kad je to Kraljevstvo propovijedao, tj. da postane poprište svih ostalih događaja. Kraljevstvo nebesko je najidealniji ambijent za preorijentaciju čovjekova mentaliteta, njegova preporođenja na novost života. Ono je najprikladnije za preispitivanje života, za opredjeljenje i za rast. Prisutno kao klica kojoj sam Bog garantira princip života (smrt i uskrsnuće Isusa Krista), ono poziva vjeru i djelo čovjeka, zahtijeva radikalno obraćenje obilježeno biblijskom slikom *Izlaska*, podržava njegov konstantni "biti na putu" prema cilju na kojem se ostvaruje ideja *oslobođenja*. Na kraju puta Krist *rekapitulira* svaku stvar na nebu i na zemlji dovršujući djelo pomirenja s Ocem u punini zajedništva svetih.

A.S.

kateheza